

Statens Planteavlfsorsøg

Meddelelse nr. 1860

88. årgang

6. marts 1986

Udgivet af Statens Planteavlsudvalg

Landbrugscentret, Statens Forsøgsstation, Tylstrup, DK-9380 Vestbjerg

Sorter af kartofler 1986

Varieties of potatoes

Aage Bach

Forord

Resultater fra værdiafprøvningen af sorter af landbrugsplanter og plænegræsser publiceres årligt i følgende Meddelelser:

Sorter af korn

Sorter af bælgسæd og olieplanter

Sorter af kartofler

Sorter af græsmarksplanter

Sorter af rodfrugter, majs og
grønfoderplanter

Sorter af plænegræsser

Oplysninger om sorterens optagelsesdato og godkendelsesperiode samt oplysning om, hvorvidt sorterne er beskyttet i henhold til loven om beskyttelse af forædlerrettigheder for planter, findes i den officielle sortliste, der årligt udgives som et særnummer af publikationen »Meddelelser fra Sortsafprøvningen«.

Den officielle sortliste kan rekvireres fra Sekretariatet for Sortsafprøvning gennem abonnementstegning eller stykvis køb.

Henvendelse vedrørende anmeldelse, sortlisteoptagelse og forædlerbeskyttelse af sorter rettes til:

Sekretariatet for Sortsafprøvning
Teglværksvej 10, Tystofte
4230 Skælskør
Tlf. 03-59 61 41

Preface

The results from the testing of value for cultivation and use of varieties of agricultural species and amenity grasses are published yearly in the following bulletins:

Varieties of Cereals

*Varieties of Pulse Crops and Oil
Seed Crops*

Varieties of Potatoes

Varieties of Herbage

*Varieties of Root Crops, Maize and
Green Fodder Crops*

Varieties of Amenity Grasses

A complete survey of the varieties added to the Danish Variety List is published in the Official List of Varieties which appears annually as a special issue of the publication »Meddelelser fra Sortsafprøvningen«. It includes information about the date of addition, the period of approval and whether the varieties are granted Plant Breeders' Rights.

The official List of Varieties may be ordered from Secretariat for Variety Testing by subscription or as purchase separately.

Applications concerning Variety Listing or Plant Breeders' Rights should be addressed to:

*Secretariat for Variety Testing
Teglværksvej 10, Tystofte
DK-4230 Skælskør
Tel. 453 59 61 41*

Afprøvning af sorter af kartofler

Formål:

At afprøve og vurdere anmeldte sorters dyrknings- og nytteværdi for derved at sikre forbrugerne nye sorter med bedre egenskaber.

Betingelse for godkendelse:

En sort har en tilfredsstillende dyrknings- og nytteværdi, når den i forhold til andre sorter, der er optaget på den nationale sortliste, frembyder en tydelig forbedring i dyrkningen eller i udnyttelsen af avlen eller af de deraf fremstillede produkter.

Afgørelsen træffes efter en helhedsbedømmelse af sortens egenskaber, således at enkelte ugunstige egenskaber kan opvejes af andre gunstige egenskaber.

Afprøvningens gennemførelse:

Afprøvningen af sorter gennemføres uvandet ved Borris og Tylstrup og med vanding efter behov ved Lundgård og Tylstrup.

Afprøvningen gennemføres i 3 afdelinger efter de anmeldte sorters tidlighed og anvendelsesområde.

Der tilstræbes optimal gødningstilførsel, og der foretages beskyttelsessprøjtning mod kartoffelskimmel. Kartoffelbrok- og nematodresistens undersøges ved Planteværnscentret, og Statens Husholdningsråd undersøger spisekvaliteten i tidlige og middeltidlige sorter.

Ved Tylstrup undersøges sorterernes chipskvalitet og i specielle undersøgelser sorterernes holdbarhed.

Resultater fra afprøvningen:

I tabelform gives en oversigt over de god-

kendte sorters dyrknings- og kvalitets-egenskaber til sammenligning med målesorter.

Udbyttet er angivet i hkg knolde/tørstof pr. ha og som forholdstal i relation til en målesort.

Der er endvidere givet en beskrivelse af de godkendte sorter. Ikke-godkendte sorter, der kan markedsføres via EF-sortslisten, er opført i tabellerne, og der er givet en begrundelse for, at sorterne ikke er godkendt.

Sorter optaget på sortliste:

Sortslisten omfatter de sorter, der efter afprøvning ved Statens Planteavlsforsøg er godkendt til optagelse.

For hver enkelt sort er angivet sortens oprindelse, i hvilken periode sorten er afprøvet og en henvisning til det nummer af Meddelelser fra Statens Planteavlsforsøg, hvori resultater fra sortens værdiafprøvning kan findes. Desuden er anført sortens vedligeholdelse.

I tabelform er givet en oversigt over sorterens udbytte og de vigtigste dyrknings- og kvalitetsegenskaber. Sorterne er anført i rækkefølge i henhold til deres afprøvningsperiode, således at de senest afprøvede sorter er anført først.

Udbyttet er angivet som forholdstal i relation til en målesort og dyrknings- og kvalitetsegenskaberne ved karakterer baseret på en skala: 1-9, hvor en høj karakter betyder, at sorten besidder den pågældende egenskab i høj grad.

Oversigt over de forskellige karakterers betydning

Karakter	Modningstidspunkt	Knoldstørrelse	Tørstofindhold	Spisekvalitet, smag	Resistens mod: udkogning, mørkfarvning, angreb af skimmel på top og af skurv
1	meget tidlig	meget lille	meget lavt	meget dårlig	meget lille
2	meget tidlig-tidlig	meget lille-lille	meget lavt-lavt	meget dårlig-dårlig	meget lille-lille
3	tidlig	lille	lavt	dårlig	lille
4	tidlig-middel	lille-middel	lavt-middel	dårlig-middel	lille-middel
5	middel	middel	middel	middel	middel
6	middel-sen	middel-stor	middel-højt	middel-god	middel-stor
7	sen	stor	højt	god	stor
8	sen-meget sen	stor-meget stor	højt-meget højt	god-meget god	stor-meget stor
9	meget sen	meget stor	meget højt	meget god	meget stor

Tidlige kartoffelsorter

Sortsliste:

Oversigt:

Sort	Oprindelse	Afprøvn.	Medd. nr.	Vedligeholder	Dansk repr.
Minea	Arran Pilot × Minominee	1959	710	LKF	KU
Primula	Juli × nr. sort	1979-80	1633	*)	KU
Marion	Marijke × 318/57	1975-77	1426	FWL	KU
Jaerla	Sirtema × MPI 19268	1974-76	1346	FML	KU
Sirtema	H. 123a × Frühmölle	1955-57	590	FML	KU

*) Ældre sort med flere vedligeholdere.

Dyrkningsegenskaber:

	Fht., hkg knolde tidl. opt.	Modningstidspunkt	Knoldstørrelse	Knoldform ¹⁾	Øjeform ²⁾	Kødfarve ³⁾
Minea	100	2	6	lo	f	h
Primula	124	2	6	lo	f	g
Marion	88	3	5	ro	f	g
Jaerla	107	2	6	lo	f	g
Sirtema	90	2	5	ro	f	g

	Spisekvalitet, smag	Resistens mod			
		udkogning	mørkfarvning	kartoffelbrok ⁴⁾	kartoffelnematod ⁴⁾
Minea	7	9	7	r	m
Primula	7	9	7	r	m
Marion	7	9	8	r	r
Jaerla	7	9	7	r	m
Sirtema	7	9	8	r	m

1) l = lang, o = oval, r = rund

2) f = flad, m = middeldyb

3) g = gul, h = hvid

4) m = modtagelig, r = resistent

Middeltidlige kartoffelsorter

Sortsliste:

Oversigt:

Sort	Oprindelse	Afprøvn.	Medd. nr.	Vedligeholder	Dansk repr.
Bintje	Munstersen × Fransen	1938–		*)	
Sava	Clivia × Kiva	1978–80	1637	LKF	KU
Asparges	Gl. lokalsort	1978–80	1637	*)	KU
Octavia	Lü. 56220/94 × Asparges	1968–73	1128	LKF	KU
Rosva	Bintje × Dr. Mc. Intoch	1966–69	960	LKF	KU
Sientje	Gloria × Matador	1964–67	856	*)	KU
Kenva	Calrose × Flava	1962–65	797	LKF	KU

*) Ældre sorter med flere vedligeholdere.

Dyrkningsegenskaber:

	Fht., hkg knolde	Tørstofindhold	Modningstidspunkt	Knoldstørrelse	Knold- ¹⁾ form	Øje- ²⁾ form	Kød- ³⁾ farve	Spisekvalitet, smag
Bintje	100	6	4	6	o	f	g	8
Sava	101	5	4	6	ro	f	g	8
Asparges	78	7	5	5	l	m	g	8
Octavia	102	5	5	7	o	f	g	8
Rosva	89	5	4	6	o	f	g	7
Sientje	104	5	4	6	lo	f	g	7
Kenva	99	5	5	7	lo	f	g	7

	Resistens mod							
	udkogn.	mørkfarvn.	skimmel på top	bladrulle-syge	rynke-syge	kar-toffel-skurv	kar- ⁴⁾ toffel-brok	kar- ⁴⁾ toffel-nematod
Bintje	7	7	4	6	4	5	m	m
Sava	8	7	7	–	–	7	r	m
Asparges	8	6	3	–	–	6	r	m
Octavia	8	7	7	4	4	7	r	r
Rosva	7	6	5	6	7	7	r	m
Sientje	7	6	5	5	7	6	r	m
Kenva	7	6	6	4	4	5	r	m

1) l = lang, o = oval, r = rund

2) f = flad, m = middeldyb

3) g = gul, h = hvid

4) m = modtagelig, r = resistent

Sildige kartoffelsorter

Afprøvning:

Periode	1983–85
Antal forsøg	12
Målesorter	Dianella, Posmo
Sort i afprøvning	Jacova
Godkendt sort	Jacova

Knoldudbytte m.v.:

	hkg knolde	Tørstof		% tørstof	Knoldvægt, g	Vægtprocent knolde				% ¹⁾ tørstof udbytte 1. sept.
		hkg	fhk.			over 60 mm	50/60 mm	30/50 mm	under 30 mm	
Dianella	555	143	100	25,7	95	39	33	27	1	83
Posmo	442	118	83	26,7	77	20	33	45	2	97
Jacova	522	123	86	23,7	90	29	37	33	1	98
LSD			7							

¹⁾ Udbytte ved modenhed = 100.

Modtagelighed for sygdomme:

	Dianella	Posmo	Jacova
Kartoffelskimmel på top, 1–9, 9 = stærkt angreb ¹⁾	2,3	3,0	2,0
% knolde angrebet af:			
Kartoffelskimmel	0	0	0
Skurv ²⁾	7	8	11
Rodfiltsvamp	32	56	46
Ringrust (Lundgård)	24	19	1

¹⁾ Tylstrup, 2 forsøg.

²⁾ % knolde med mere end 20% af overfladen dækket af skurv.

Beskrivelse af sorten:

Jacova er hvidblomstret. Knoldene rundovale–langovale med gul hud- og hvid kødfarve. Middelstore–store knolde med lavere tørstof/stivelsesindhold end målesorten Dianella. Udbyttet er relativt højt ved optagning 1. september. Sorten har på det tidspunkt næsten nået sit fulde udbytte. Jacova er resistent mod nematodrace RO-1 og mod kartoffelbrok.

Sortsliste:

Oversigt:

Sort	Oprindelse	Afprøvn.	Medd. nr.	Vedligeholder	Dansk repr.
Dianella	Procentragis × Pepo	1951–		*)	KU
Jacova	Mentor × Kiva	1983–85	1860	LKF	KU
Senator	Mentor × VTN ² 62414	1981–83	1771	Sloots	KU
Danva	Amigo × Solanum vernei	1978–80	1638	LKF	KU
Posmo	Erdkraft × Gineke	1975–77	1427	LKF	KU
Marijke	M 194–10 × MPI 19268	1973–75	1311	FML	KU
Amia	M 54213 × ATT 54–106–1	1971–73	1137	RJM	KU
Tylva	Dianella × Börger 879/49	1964–67	857	LKF	KU
Kaptah	Robusta × Flava	1960–70	739, 857, 1137	LKF	KU

*) Ældre sort med flere vedligeholdere.

Dyrkningsegenskaber:

	Fht., hkg knolde ved modenhed	Fht. tørstof	Tørstof- indhold	Modnings- tidspunkt	Knold- størrelse	Knold- ¹⁾ form	Øje- ²⁾ form
Dianella	100	100	8	8	7	r	m
Jacova	94	86	6	6	7	ro	m
Senator	95	91	7	7	9	ro	m
Danva	93	92	8	7	8	r	f
Posmo	72	79	9	6	6	ro	m
Marijke	90	84	7	7	7	lo	f
Amia	91	86	8	7	7	ro	m
Tylva	104	106	8	8	7	r	m
Kaptah	100	100	8	7	8	ro	m

	Kød- ³⁾ farve	Resistens mod					
		skimmel på top	blad- rullesyge	rynke- syge	kartoffel- skurv	kartoffel- ⁴⁾ brok	Kartoffel- ⁴⁾ nematod
Dianella	h	5	7	4	6	r	m
Jacova	h	5	—	—	5	r	r
Senator	g	5	—	—	7	r	r
Danva	g	8	—	—	7	r	r
Posmo	g	6	—	6	6	r	m
Marijke	g	6	8	3	5	r	r
Amia	g	8	—	—	3	r	r
Tylva	h	7	7	8	7	r	m
Kaptah	h	7	7	8	6	r	m

1) l = lang, o = oval, r = rund

2) f = flad, m = middeldyb

3) g = gul, h = hvid

4) m = modtagelig, r = resistent

Fortegnelse over vedligeholdere og repræsentanter

CB	Cebeco Handelsraad, Rotterdam, Holland.
FML	Friese Mij van Landbouw, Leeuwarden, Holland.
FWL	Frits & Wolf Lange, Bad Schwartau, Forbundsrep. Tyskland.
KU	Kartoffeleksportudvalget, Tværkaj 4, Trafikhavnen, Esbjerg.
LKF	Landbrugets Kartoffelfond, Tværkaj 4, Trafikhavnen, Esbjerg.
RJM	Dr. R. J. Mansholt's Veredelingsbedrijf BV, Westpolder, Holland.
Sloots	Veenkoloniale Boerenbond, Molenstreek 11, Veendam, Holland.

Potato varieties

Methods:

Variety trials are carried out at 3–4 different locations on irrigated and none irrigated sandy soils.

The trials are divided into 3 different parts with regards to earliness and use of the varieties.

The seed was lightly pre-sprouted before planting. 40–50,000 plants/ha. Diseases and pests were controlled regularly during the season.

Resistance to wart disease and to nematodes were tested at the Research Centre for Plant Protection at Lyngby.

Consumption quality was tested at the Danish Government Home Economics Council in Copenhagen.

Results:

In tables are given the figures for yield –

tubers and/or dry matter – in hkg per ha and as proportionals.

The reason for rejection is given for non-approved varieties. Furthermore the results of those varieties which can be marketed within EEC are given in the tables.

Varieties on the National List:

The list comprises potato varieties which after official testing are approved for the Danish National List.

Each variety is listed with its origin, testing period, the reference number of the publication from Statens Planteavlsvforsøg, in which information of the variety can be found as well as the maintainer and representative is stated.

Translation of used terms

- Sorter af kartofler – *Potato varieties*
Antal forsøg – *Number of trials*
Målesorter – *Standard varieties*
Sorter i afprøvning – *Varieties in trials*
Godkendte sorter – *Approved varieties for the National List*
Sorter på EF-liste – *Varieties on the EEC-Catalogue*
Oprindelse – *Origin*
Afprøvning – *Test period*
Medd. nr. – *Publication No.*
Vedligeholder – *Maintainer*
Dansk repr. – *Representative in Denmark*
Udbytte m.v. – *Yield etc.*
Knoldudbytte, hkg knolde – *Yield of tubers, hkg per ha*
Tørstofudbytte, hkg – *Yield of dry matter, hkg per ha*
Knoldvægt, g – *Tuber weight in g*
Fht. – *Proportionals*
Vægtprocent knolde – *Weight per cent tubers in different size fractions*
Udbytte ved modenhed – *Yield at maturity*
Modtagelighed for sygdomme – *Susceptibility to diseases*
Kartoffelskimmel på top – *Late blight (Phytophthora infestans) on top*
Knolde angrebet af – *Tuber attacked of*
Skurv – *Scab (Streptomyces scabies)*
Rodfiltsvamp – *Black scurf (Rhizoctonia solani)*
Ringrust – *Spraing (Rattle virus)*
Knolde med mere end 20% af overfladen dækket – *Tubers with more than 20% of the surface covered*
Fortegnelse over vedligeholdere og repræsentanter – *List of maintainers and representatives*
Beskrivelse af – *Description of*
Oversigt over kartoffelsorter optaget på sortliste (Karakter 1–9, 9 betyder en høj grad af pågældende egenskab) – *List of potato varieties added to the Danish National List (Character 1–9, 9 indicating a high degree of the characteristic in expression)*
Ældre sorter med flere vedligeholdere – *Old varieties with more maintainers*
Tidlige kartoffelsorter – *Early varieties*
Middeltidlige kartoffelsorter – *Mean early varieties*
Sildige kartoffelsorter – *Late varieties*
Modningstidspunkt – *Time of ripening*
Knoldstørrelse – *Tuber size*
Tørstofindhold – *Content of dry matter*
Knoldform (o: oval, l: lang, r: rund) – *Tuber form (o: oval, l: long, r: round)*
Øjeform (f: flad, m: middeldyb) – *Eye depth (f: shallow, m: medium)*
Kødfarve (g: gul, h: hvid) – *Colour of flesh (g: yellow, h: white)*
Spisekvalitet, smag – *Consumption quality, taste*
Resistens mod udkogning – *Freedom from disintegration*
Resistens mod mørkfarvning – *Freedom from blackening after cooking*
Resistens mod skimmel på top – *Resistance to late blight in foliage*
Resistens mod bladrullesyge – *Resistance to leaf roll virus (PLR)*
Resistens mod rynkesyge – *Resistance to virus Y (PVY)*
Resistens mod kartoffelskurv – *Resistance to common scab (Streptomyces scabies)*
Resistens mod kartoffelbrok – *Resistance to wart disease (Synchytrium endobioticum)*
(r: resistent, m: modtagelig) – *(r: resistant, m: susceptible)*
Resistens mod kartoffelnematod (RO-1) (r: resistent, m: modtagelig) – *Resistance to Golden nematode (RO-1) (r: resistant, m: susceptible)*

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Abonnement på Meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlsvkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1986 105,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.
ISSN 0105-6514

Trykt i 6.000 eksemplarer.